

بِه استیوارگانسی به خمت

هاوہل بریاردانیکی کوٰنه له پوٰشاکیکی نویٰدا !

نوسینی : م . عدنان بارام

پیشہ کی :

:

به لگه نهویسته به دپهینانی جنوکه و مرؤف مه به سستیکی دیاریکراوی هه یه و بی مه به ست نییه، مه به سته که ش پهرستنی خوای بالا دهست و ناسینی ئه و زاته بی گه رده یه و هاوہل بریارنه دانه بۆی له هه ر سۆ به شه که ی خوا به یه ک دانان (التوحید) دا که بریتین له :

یه که م : به ته نها دانانی خوا له په روه ردگاریتی (توحید الربوبیة).

دووهم : به ته نها دانانی خوا له ناو و سیفه ته کان (توحید الاسماء والصفات).

سییه م : به ته نها دانانی خوا له په رستراویتییدا (توحید الألوهیة).

خوای په روه ردگار فه رمویه تی: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ (١).

پیشه وا (ابن کثیر) له راقه ی ئه م ئایه ته دا فه رمویه تی : (ته نها بۆ ئه وه دروستم کردون فه رمانیان پی بکه م به په رستتم،

نه ک له به رئه وه ی پیویستیم پییان هه بی (٢)، که واته : پیویسته موسلمانان خوا بپه رستن به بی هیچ جوړه هاوہل بریاردانیک،

ئو جوړه یه کخوا په رستیه ش که په یوه ندی به م بابه ته وه هه بی خوا به یه ک دانانی ناوو سیفه ته کانه .

مه به ست له به ته نها دانانی خوا

له ناو و سیفه ته کانیدا

"توحید الاسماء والصفات"

موسلمانانی به کخوا په رست :

مه به ست له خوا به یه ک دانانی ناو و سیفه ته کان : بریتییه له باوه رهینان به و ناو و سیفه تانه ی خوای په روه ردگار که له قورئانی پیروژ

و سوننه تی پیغه مبه ردا (ﷺ) هاتون، به بی لیکچواندن (تشبیه و تمثیل) و به بی په کخستن (تعطیل) و بی واژه کردنی نارپه وا بۆ ئه و ناو و

سیفه تانه (بلا تحریف و لاتأویل) و بی چۆنیه تی کردنیان (تکییف) له گه ل نه دانی ئه م ناو و سیفه تانه و نه به خشینیان به

دروستکراوه کانی خوای بالاده ست و به دپهینه ر چونکه خوای په روه ردگار فه رمویه تی :

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (٣)

باهه و دروستکراوه ش فریشته یه کی نزیک کراو بی یان پیغه مبه ریکی نیردراو هتد، له و سیفه تانه ش که تاییه ته به خوای

په روه ردگار وه له خوا به یه ک دانانی ناو و سیفه ته کان باسی لیوه ده کری، سیفه تی زانینی په نهانییه کانه واته : (علم الغیب) .

سیفه تی زانینی په نهانی یه کان (علم الغیب) تاییه ته به خوای په روه ردگار وه

{ (:) }

(/)

{ (:) }

له و سیفه تانه ی که پیویسته برومان پیی هه بی که ته نه سیفه تی خوی پاک و بیگه رده، سیفه تی زانیی په نهانییه کان (الغیب) به تاییه تئو روداوه په نهانانه ی که جگه له خوی زانا که س په نایان پیی نابات، خوی گه وره فه رمویه تی: ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ﴾^(۴).

وه فه رمویه تی: ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ﴾^(۵).

واتا که شیان ئه وه یه که: زانیی په نهانییه کان ته نه لای خوییه و که سی تر لپی به ناگا نییه، وه له ئایه تیکی تر دا فه رمان به پیغه مبه ره که ی ده کات و ده فه رمویت: ﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَأَسْتَكْبَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ﴾^(۶).
پیشه و ئین کثیر دوی تاوتوی کردنی و ته ی هندی له زانایان سه بارت به راقه ی ئه م ئایه ته ده فه رمویت باشتترینیان واته ئه و ووتانه که سه بارت به راقه ی ئایه ته که ووتراون ئه وه یه که له (ئین و عه باس) هوه دیگرنه وه که فه رمویه تی (وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَأَسْتَكْبَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ)، واته: (پاره و پوله).

که واته له خوی په وهر دگاریش که سی تر به ناگا نییه، با ئه وکه سه ش پیغه مبه ری خوا بیئت (ﷺ). جا ئه گه ر ئه وه مان لاتاشکرا بوو، بابزانین **حوکمی باوه ربوون به وهی که جگه له خوا یه کیکی تر زانه ری په نهانییه کان، چی یه**^(۷)؟

حوکمی باوه ربوون به وهی که جگه له خوا زانه ری په نهانییه کان.

موسولمانانی به پیز: باوه ربوون به وهی که جگه له خوا زانیی غیب و په نهانییه کان یه یه جوړیکه له جوړه کانی بیباوه ری (کفر)، خوا په نامان بدات چونکه ئه م بیرو باوه ره پیچه وانیه یه ک خوا په رستی ناو و سیفه ته کانه و سیفه تیک له سیفه ته کانی خوی تیدا به خشراره به بنده یه ک یان دروست کراویکی ئه و زاته موباره که پاشان بزانین ئه م جوړه هاوه ل بریار دانه له چی دایه، یان له کی دا به رجه سته ده بی و به دی ده کریت؟.

کرداری فالچی یه کان به رجه سته بووی ئه و هاوه ل بریار دانه یه

واتای کرداری فالچی یه کان و سه لماندی ئه وه ی که کرداریکی سه رده می نه فامی پیش ئیسلامه، ئه م جوړه هاوه ل بریار دانه له یه ک خوا په رستی ناو و سیفه ت، له سه رده می نه فامی دا پیش ئیسلامی پیروژ له چه ند زاروا یه ک یان له کرداری چه ند که سانیکدا دهر ده که وت، ئه وانیش: (الکاهن)، (العراف)، و (المنجم)، فالچیش له زمانی کوردیدا زاروا یه کی کوکه ره وه یه بو هر سی جوړیان وه مووشیان واتای هاوبه شیان ئه وه یه: هوالی داها توو بو مروث ئاشکرا ده که ن جا ئه و جوړه - به گومانی خو یان - خه بهر دانه به پوانین بیئت بو ئه ستیره کان یان به خویندنه وه ی فنجان بیئت یان خویندنه وه ی ده ست یان له شیوه ی هندی که ته لاسم (جادو) بیئت یان هر جوړیکه تر.

شیخ (محمد بن صالح العثیمین) له وه لآمی ئه وه ی که یا نا (التنجیم) چی یه؟ و حوکمی چی یه؟. فه رموی (التنجیم) له (النجم) هوه وهر گراوه و بریتی یه له وه ی که بارو دۆخه کانی گه ردوون بکریت به به لگه بو بارو دۆخ و روداوه کانی سه ر زوی، به واتای ئه وه ی که فالچی ئه وه ی له زه وی روو ده دات یان به ئه ستیره کان و جول یانه وه رووی داوه ببه ستیت، یان ده رچوون و ئاوابوونیان یان نزیک بوونه وه یان له یه کتر یان له یه ک دوور که وتنه وه یان یان هر بارو دۆخیکی تری هاوشیوه وه که ئه مانه^(۸).

- { } ()
{ } ()
{ : } ()
(/ -) (7)
(/) ()

فَالْجِيتِي پيچه وانهي بيرو باوه پرى ئه هلى سونهت و جهماعه ته، له بهر ئه وهى كارى دزيوى ئه م جوړه كه سانه پيچه وانهي بيرو باوه پرى ئه هلى سونهت و جهماعه ته، ده بينين له چهنده ها فه رموده ي (صحيح) دا پيغه مبهري خوا (ﷺ) ئه م كارهي قه ده غه كردوه و حوكمي جيا جياي بؤ داناوه: حوكمي پيغه مبهري خوا (ﷺ) له سهر ئه م كرداره:

يه كه م: بؤ كه سيك ته نها بروت بؤ لايان يا خود و وته كانيان بخويئته وه، پيغه مبهري خوا (ﷺ) فه رمويه تي: ()

()، واته: هر كه سيك بروتته لاي فالچي يه ك و پرسيا ري شتيكي لي بكات بي ئه وهى باوه پرى بي بكات ئه وا چل پوژ نوپژي لي و ه ر نا گيرئ، ئه مه ئه گه ر ته نها بروت بؤ لاي و پرسيا ري لي بكات بي ئه وهى باوه پرى بي بكات.

دووهم: بؤ كه سيك برواي به قسه كانيان هه بيت، فه رمويه تي: ()

()، واته: هر كه سيك بروتته لاي فالچي يه ك و به راستي بزاني له و شتانه ي كه ده يليت ئه وا كوفري به وه كردوه كه بؤ سهر محمد (ﷺ) دابه زينراوه.

واتاي ()، هه موو بيگومانين له وهى كه ئه وهى بؤ محمد (ﷺ) نيردراوه قورئاني پيروزه خواي بالاده ست

فه رمويه تي: ﴿ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴾⁽¹¹⁾.

قورئاني پيروز په رتوكيكي پيروزه بو مان نارديوته خواره وه بؤ ئه وهى تيفكريين له نايه ته كاني و هوشمه نده كانيش بيري لي بكه نه وه. كوفريش به قورئان ليره دا به درؤ دانانيتي، چونكه هه روه كو له پيشدا ئاماژه ي بؤ كرا كه خواي په روه ردگار

له قورئاني پيروزدا فه رمويه تي: ﴿ قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ ﴾

وه فه رمويه تي: ﴿ وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ ﴾.

واته: كه س جگه له خوا له په نه انيه كان به ئاگانويه، به لام كه تو دييت ئه م سيفه ته ده به خشي به كه سيكي تر جگه له خوا، كرداره كه ت ه وه ده گه يه ني كه قورئاني پيروز راست و ره وا نويه و به درؤى ده زاني - خوا په نامان بدات - ئه گه ر نا ئه بي بي

يه ك و دوو پابه ندي فه رموده كه ي خواي په روه ردگار بي و به راستي بزاني، خواي په روه ردگار فه رمويه تي: ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تَبْطُلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴾⁽¹²⁾.

واته: ئه ي ئه و كه سانه ي بروادارن گوپرايه لي خوا بن و گوپرايه لي پيغه مبهري كه شي بكن و كرداره كاننتان پووجه ل مه كه نه وه به سه رپيچي كردن له فه رمانيان، هه روه ها فه رمويه تي: ﴿ وَمَنْ يُعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَعِدْ حُدُودَهُ إِذْ خَلَّ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ

مُهِينٌ ﴾⁽¹³⁾.

واته: هه ركه سي سه رپيچي له فه رمانی خواو پيغه مبهري كه ي بكات و سنوره كاني خوا بشكيني ئه وا ئه يخاته ئاگري دوزه خوه به هه تا هه تايي و سزايه كي سه رشوركارى بؤ هه يه.

پاش ئه وه بابروينه خزمهت زاناياني ئيسلام، بؤ ئه وهى ئاشنا بين به ووته كانيان له م باره يه وه.

فه توائ زاناياني ئيسلام له سه ركرداري فالچيتي

شيخ (عبد العزيز بن باز) په حمه تي خواي لي بي فه رمويه تي: (وَأَمَّا سَوَالُ الْعَرَّافِينَ وَالْمَشْعُودِينَ وَالْمَنْجَمِينَ وَأَشْبَاهَهُمْ مِمَّنْ يَتَعَاطَى الْإِخْبَارَ مِنَ الْمَغِيْبَاتِ فَهُوَ مِنْكَرٌ لَا يَجُوزُ، وَتَصْدِيقُهُمْ أَشَدُّ وَأَنْكَرُ بَلْ هُوَ مِنْ شَعْبِ الْكُفْرِ)⁽¹⁴⁾.

- () :
- ()
- () { :
- () { :
- () { :

ههروهه فەرموئەتی : (فالواجب على المسلمين الحذر من سؤال الكهنة والعرفان وسائر المشعوذين المشتغلين بالآخبار عن المغيبات والتلبیس على المسلمين سواء كان باسم الطب أو غيره)^(١٥)، كهواته: بههه ناو و ناو نیشانیك بئى موسلمانان نابئى باوه پریان بهم كاره نارهبوايه هه بئى.

شیخ (الفوزان) فەرموئەتی: (..... من ادعى علم الغیب او صدق من يدعیه فهو مشرك كافر لانه يدعی مشاركة الله فيما هو من خصائصه)^(١٦)، واته: ههركه سئى لافى ئەوه لیدات كه له زانینى په نهانییه كان به ئاگایه، یاكه سئىك به راست بزانیته كه لافى ئەوه لیدات، ئەوه هاوه لئى بۆ خوا بپریان داوه و بئى باوه پره، چونكه لافى ئەوه لیدات كه به شداری خوائى په روه دگار دهكات له تاییهت مه ندییه كانى . پئیشهوا (الذهبي) به رحمة بئى له په رتووکی (الكبائر) دا (ئهم كرداره به یه كئىك له گوناهاه گه وره كان ئەزمیرئى)^(١٧)

نایا ههچ په یوه ندییه ك ههیه له نیوان بارو دۆخى ئەستیره كان و پووداوه كانى سهه زهوى ؟!!!

شیخ (محمد بن صالح العثيمين) رحمة تئى خوائى لئى بئى له م باره یه وه فەرموئەتی: (لا علاقة لما يحدث في الارض بما يحدث في السماء، ولهذا كان من عقيدة أهل الجاهلية أن الشمس والقمر لا ينكسفان إلا لموت عظیم، فكسفت الشمس في عهد النبي ﷺ في اليوم الذي مات فيه ابنه ابراهيم، فخطب النبي ﷺ الناس حين صلى الكسوف وقال (إن الشمس والقمر آيتان من آيات الله لا يخسفان لموت أحدٍ وللاحيات)^(١٨)، فأبطل النبي ﷺ ارتباط الحوادث الارضية بالاحوال الفلكية)^(١٩)،

كهواته: پئیه مبهه رى پئیشه واما ن (ﷺ) له م فەرموده یه دا بیرو باوه پئىكه نه فاما نه ی پئیشه ئیسلامى پوجه ل كردوه ته وه و بۆمانى سه له ماندوه كه ههچ په یوه ندییه ك نییه له نیوان بارو دۆخى ئەستیره كان و پووداوه كانى سهه زهوى. ههروهه ده فەرموئى (أو يستدل بولادة انسان في هذا النجم على أنه سيكون سعيداً، وفي هذا النجم الآخر على أنه سيكون شقيماً، فيستدلون باختلاف احوال النجوم على اختلاف الحوادث الارضية، والحوادث الارضية من الله، وليس للنجوم بها علاقة)^(٢٠)، كهواته: ههچ په یوه ندییه ك نییه له نیوانیاندا و نابئى موسلمانان ئەوه نده ساویلکه بن كه سانئىك به ناوى شارستانیه ته وه زال بن به سهه بیرو باوه پ و تاییه تمه ندى یه كانى ژیانان.

نهستیره كانى بهخت و فالچیتى دوو دیوى بهك دراون

برای پروادارم : ئەگه ره ئەمهت لا ئاشكرا بوو بۆت ده ره ئەكه وئى كه ئەستیره كانى بهخت كه له سهه كه ناله كانى راگه یاندن و گوڤار پۆژنامه كان دا بانگه شه ی بۆ ئەكرئ دیوى دراویكه، دیوه كه ی تری فالچیتى یه، به لام ئەم جار ه یان به ناویكى مؤدیرن و ناو نیشانیكى تازه وه، بئى ئەوه ی موسلمانان لئى به ئاگابن به لكو چه نده ها كه س ئەبینین كړینى گوڤارو پۆژنامه كانى ته نها بۆزانینى ئەوه یه ئەم ههفته یه یان ئەم مانگه ی ژیانى به چى ئەبئى بباته سهه !!!... به ژیانئىكى پرنئاگادارى له ده وروبه رى ؟!!! یان به متمانه نه كردنه سهركهس له دۆست و هاوه لائى؟!، یان به چاوه پئى كردنى پووداویكى ترسناك له ژیانیدا ؟!!!، وه سه ده ها یان ی تر كه هوى دژوار بوونى ژیانى زۆر له خوینه رانى ئەو ووته پپو پوچانه ن.

شیخ (الفوزان) جارئى تر له م باره یه وه فەرموئەتی: (ويقولون من تزوج بنجم كذا وكذا حصل له كذا وكذا، ومن سافر بنجم كذا حصل له كذا ومن ولد بنجم كذا وكذا حصل كذا من السعود أو النحوس، كما يعلن في بعض المجالات الساقطة عن

() ()
 () ()
 () ()
 () () : () : (-)
 ()
 ()
 ()

الزعبلات حول البروج ومايجرى فيها من الحظوظ^(۳۱)، واته : فالچی یه کان ئەلین : هه رکه سی له ئەستیره ی فلانی یان فلانی میرد بکات یان ژن بهینئى ئەوه ئەوهی توش ئەبئى، وئەو که سهش له ئەستیره ی ئەوه یان ئەوه له دایک بئى ئەوه ئەوهی توش ئەبئى له خوئشى و ناخوئشى .

ههروه کو بانگه شه ی بۆ ئەکرئى له هه ندئى گوئفارى بئى نرخ، سه بارهت به و ووته پڕو پوچانه ی ده رباره ی ئەستیره کانى بهخت ئەووترئى که تئیدا باس له قسمهت و نسیبه کان ئەکرئى.

ئاکامه دونیا ییه کانى گوئگرتن یان خوئندنه وه ی ئەستیره کانى بهخت ده بیته هؤی دروست بوونى زۆر بیری خراپ وهك (دلّه راوکی و دوو دلئى و زۆر جاریش ده بیته مایه ی بیزار بوون له ژیان له لای گهجان و لاوانمان).

ده بیته هؤی دروست بوونى ره شبینى (التشاؤم) لای خوئنه ران و بیسه رانى ئەم ووته بئى نرخانه به رامبه ر به وکه سانه ی که هه لسوکه وتیان له گه ل ده که ن.

هؤکارى زۆر له نه خوئشیه ده روئیه کانه واته (الامراض النفسية والانفعالات الباطنية) که له راستیدا هچ بونیکیان نییه، ته نها کاریه رى نه بئى به و ووتانه وه .

هؤکاریکه بۆ خواردنى سامان و سهروه تى خه لکانى تر وه فیرۆدانى له پڕیگه یه کى بئى سوودا.

هؤکارى گه رانه وه و شوئین که وتنى سه رده مى نه فامى پئیش ئیسلامه سه ره رای ئەو هه موو بانگه شه یه ی که بۆ شارستانیه تى نوئى ده کرئى، بئى بیر کردنه وه له وه ی که ئەم کرداره خوئى له خوئیدا یه کیکه له ناشارستانى ترین کرداره کۆنه کان.

"دوا ووته و کۆتایى"

خوئنه رى به پڕیز : ده رکه وت که زاراوه ی ئەستیره کانى بهخت واته (بورجه کان) دیوى دراوئیکه دیوه که ی تری (الکاهن والعراف والمنجم) ه وزیندو و کردنه وه ی ئەو بئى باوه ریه یه که له پئیش ئیسلام و له سه رده مى نه فامییدا هه بووه پئغه مبه رى ئازیز (ﷺ) و زانایانى ئیسلام قه ده قه یان کردووه و به بئى باوه رى له قه له میان داوه، جانه که ی ئامان شوئینى قسه ی ئەم وئەو بکه وى و پڕوایان پئى بکه ی هه رچه نده بانگه شه کارانى ئەم کاره ش زۆربن !!! .

له کۆتایى دا ئەلیم : برای موسلمان ئەگه ر تائه مرۆ فیرو خواردووى ده ستى بانگه شه کارانى ئەم تاوانه بووى به نه زانییه وه، پئویسته

ده ست به جئى واز له و کاره بهینیت و جاریکى تر نه بیخوئینیه وه وه نه به راستیشى بزانییت و تۆبه یه کى راسته قینه ی بۆ بکه ییت و

په شیمانیش بیته وه له و کرده وت ئەگه ر کرد بیئت، به لکو خواى پهروه رداگار له و تاوانه ت ببورئى و قه له مى لیخوئشبوونى به سه ردا بهینئى،

خواى پهروه رداگارو میهره بان فه رموویه تى:

﴿وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنِينَ لَكُمْ تَقْوَاهُ﴾^(۳۲).